

TÖRÉSPONT

AZ UKRAJNAI HÁBORÚ A KIMERÜLÉS SZAKASZÁBA LÉPETT

Forrás: meer

Ki éri el előbb a tűréshatárát: Moszkva, Kijev vagy Európa? Az ukrajnai háború új szakaszát már nem csupán a frontvonalak, hanem a hátországok állóképessége, a finanszírozási terhek és a politikai mozgástér szűkülése alakítja. A következő hónapokban az dönthet, melyik szereplő képes tovább viselni a felőrlés árát.

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

Az ukrajnai háború kimerítő szakaszba jutott, ahol a front alakulása önmagában nem döntő tényező. A háború kimenetelét egyre inkább az határozza meg, hogy Oroszország, Ukrajna és Európa meddig képes viselni a politikai, társadalmi, gazdasági és katonai terheket. A tét ezért nem pusztán területi: a konfliktus a résztvevő rendszerek állóképességi próbájává vált.

Gyors lezárásra nincs kilátás. Moszkva fenn fogja tartani a belpolitikai kontrollt, Kijev rövid távon kitart, Európa pedig tovább finanszírozza Ukrajnát, de mindhárom szereplőre igaz, hogy mozgástere és a rendelkezésére álló időablak szűkül. A töréspont aligha egyetlen katonai eseményhez kötődik majd. Inkább abból rajzolódik ki, hogy **az ukrán emberhiány, az orosz gazdasági és társadalmi tűrőképesség, illetve az európai finanszírozási és politikai akarat közül melyik éri el előbb a saját határát.**

E tanulmány három fő szempontból mutatja be ezt a folyamatot: mennyire terhelhető az orosz belpolitika, meddig tart Európa stratégiai mozgástere, és Ukrajna meddig képes viselni a háború terheit.

Oroszországban a háború belpolitikai teherré vált. A szeptemberi parlamenti választások előtt a Kreml fő célja a stabilitás látszatának fenntartása; a fő politikai kockázatot inkább az elégedetlenség láthatóvá válása jelenti, semmint a hatalom elvesztése. A dróntámadások, az üzemanyaghiány, az áremelkedés és a mobilinternet-korlátozások miatt a háború hatásai egyre közvetlenebbül jelennek meg az orosz hétköznapiakban. A biztonsági intézkedések már a társadalmi hangulatban is éreztetik hatásukat, miközben a háborúpárti közeg kézzelfoghatóbb eredményeket vár. Ezért minden olyan katonai siker felértékelődhet a Kreml számára, amely valós előrelépést jelent, vagy legalább jól kommunikálható győzelemként mutatható be.

Európa mozgástere több dimenzióban is szűkül. Washington visszafogta Ukrajna közvetlen finanszírozását, a háború anyagi terhei egyre inkább Európára hárultak, miközben az uniós egység szertefoszlni látszik. A magyar vétó visszavonása nem számolta fel, hanem láthatóbbá tette a mélyebb törésvonalakat. A katonakorú ukrán férfiak védelmének korlátozása már nemcsak jogi, hanem súlyos etikai kérdés is.

Eközben több társadalmi-gazdasági folyamat egyszerre ássa alá a jelenlegi európai politikai elit cselekvési szabadságát.

Ukrajna a háború ötödik évére háromszoros nyomás alá került: katonai, társadalmi és pénzügyi értelemben is. A korrupció rombolja a donorok bizalmát, az amerikai támogatási modell átalakulása pedig Európára hárítja a háború fenntartásának költségeit. A drónhadviselés jelentős ukrán képességnövekedést hozott, különösen az orosz hátország, a Krím és az energetikai infrastruktúra elleni csapásokban, de nem helyettesíti a területet tartó gyalogságot. Ugyanakkor belső robbanás rövid távon nem valószínű, mert a külső fenyegetés és a rendszer alkalmazkodása egyben tartja a társadalmat.

A háború elhúzódása Közép-Európa számára közvetlen biztonsági kockázat. A mélységi dróncsapások egyre érzékenyebb orosz célpontokat érnek, ami növeli az eskaláció veszélyét. Európa terhei ezzel párhuzamosan nőnek, miközben nincs jele olyan katonai fordulatnak, amely belátható időn belül lezárná a konfliktust. Magyarország érdeke ezért továbbra is a mielőbbi tűzszünet és a tárgyalásos rendezés következetes képviselése, mert **egy hosszú felőrlő háború egyik fél számára sem kínál kedvező kimenetet, Közép-Európát pedig tartósan sebezhetőbbé teszi.**

I. BELPOLITIKAI NYOMÁSPRÓBA OROSZORSZÁGBAN

Szeptember 18–20. között Oroszországban [választják](#) meg az Állami Duma új összetételét. A választási kampány hivatalosan június közepén indult el. A Kreml számára fontos, hogy a szavazásig stabil politikai és társadalmi képet mutasson. A következő hónapokban ezért minden belpolitikai és gazdasági probléma nagyobb figyelmet kaphat.

A [közvélemény-kutatások szerint](#) Vlagyimir Putyin támogatottsága továbbra is magas. Ugyanakkor több felmérés arra utal, hogy nő a társadalmi bizonytalanság. A [FOM adatai szerint](#) emelkedett azok aránya, akik aggodalommal figyelik a háború, a dróntámadások és az áremelkedések hatásait. A [Gallup kutatása](#) ennél is kedvezőtlenebb képet mutat: tízből hat válaszadó szerint romlanak a helyi gazdasági viszonyok, több mint a felük pedig úgy érzi, hogy az életszínvonala is csökkent.

A pártpreferenciák – már amennyire hihetünk a kutatásoknak – nem utalnak arra, hogy a parlamenti választások kimenetele érdemben megkérdőjeleződne. Az Egységes Oroszország továbbra is jelentős előnnyel [rendelkezik](#) a parlamenti ellenzékkel szemben, így a fő politikai kockázatot nem a hatalom esetleges elvesztése jelenti. A Kreml szempontjából jóval fontosabb

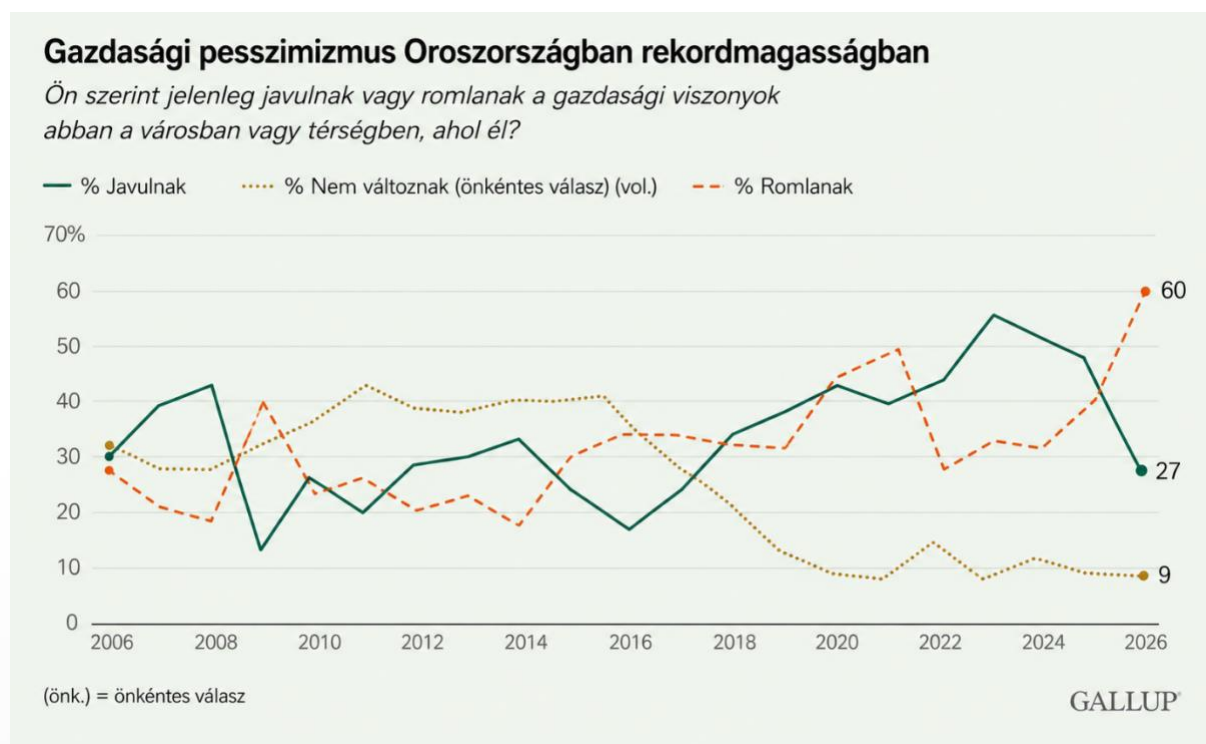
Oroszország politikai pártjainak támogatottsága

(zárt kérdés, egy válasz)

Párt	31.05.2026	07.06.2026	14.06.2026	21.06.2026
Egységes Oroszország	32,0	34,9	35,5	33,8
KPRF (Orosz Föderáció Kommunista Pártja)	10,1	10,8	10,9	10,7
LDPR (Liberális Demokrata Párt Oroszország)	11,7	10,5	9,4	9,4
Új Emberek	10,0	9,6	9,8	12,0
Igazságos Oroszország – Patrióták – Az Igazságért*	6,1	5,2	5,8	5,7
Parlamenti pártokon kívüli pártok	8,8	9,1	6,3	7,0
Elmegegyez és érvénytelen szavazatot adok le	0,9	1,1	1,0	0,7
Nem veszek részt a választásokon	8,5	8,0	9,6	8,1
Nehezen tudok válaszolni	11,9	10,8	11,7	12,6

Forrás: VCIOM

kérdés, hogy a társadalmi elégedetlenség ne erősödjön olyan mértékben, amely rontaná a választások politikai legitimitációját vagy a rendszer stabilitásáról kialakított képet.

Forrás: Gallup

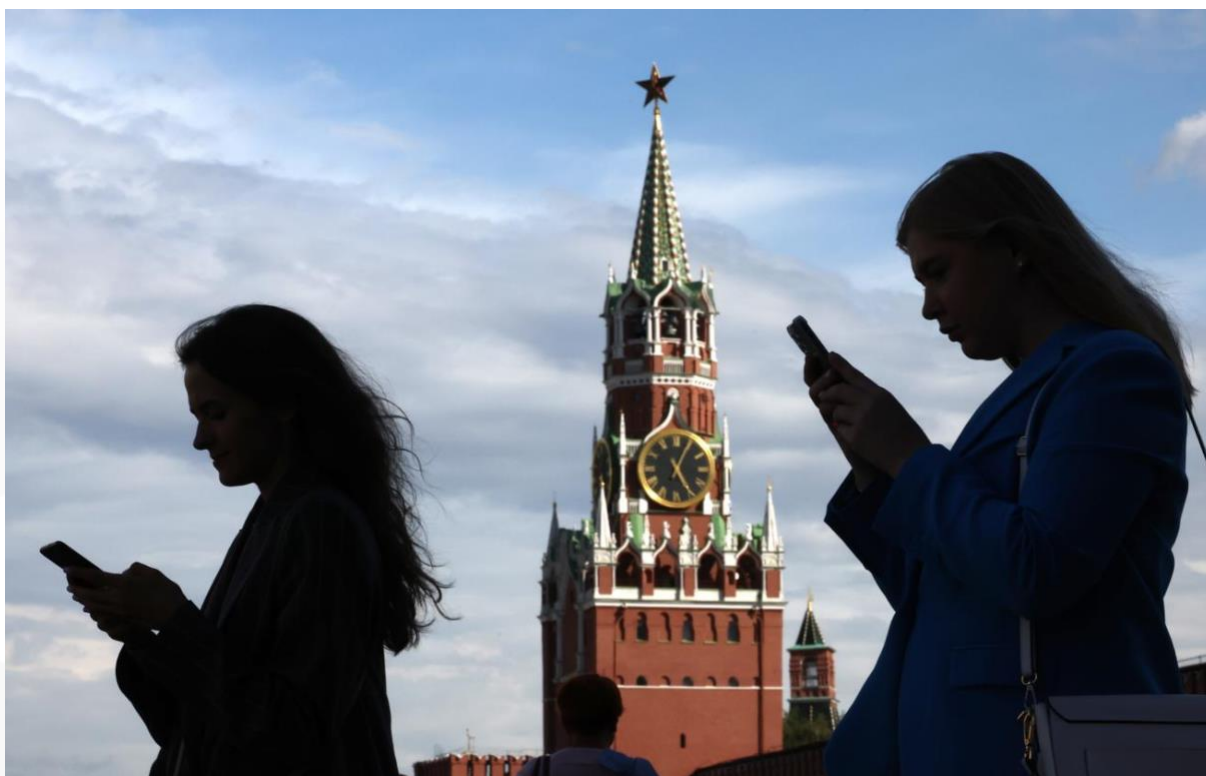
Fontos azonban megjegyezni, hogy Oroszországban nincs jelentős békepárti politikai erő, így egy meglepő választási eredmény – vagy az esetleg kialakuló utcai tiltakozások – nem hatnának a háború intenzitásának csökkenése felé. Sőt, akár eszkalációhoz is vezethetnek.

A szeptemberi választások előtt az augusztus különösen érzékeny időszak lehet. A modern orosz történelemben több súlyos politikai, gazdasági és biztonsági válság is ehhez a hónaphoz kötődik: az 1991-es puccskísérlet, az 1998-as pénzügyi válság, a Kurszk tengeralattjáró 2000-es katasztrófája vagy a 2008-as orosz–grúz háború. Emiatt az augusztus az orosz politikai emlékezetben a váratlan válságok hónapjaként él. A választási kampány hajrájában ezért minden rendkívüli esemény kiemelt politikai jelentőséget kaphat.

A belső biztonság erősítésének egyik leglátványosabb példája a mobilinternet-korlátozásának kiterjesztése. Bár a hatóságok az intézkedéseket az ukrán dróntámadások elleni védekezéssel [indokolják](#), 2026-ban azok jelentősen megszaporodtak, és már nemcsak a határ menti régiókat, hanem Oroszország számos belső régióját is érintik. A Kreml szóvivője, [Dmitrij Peszkov szerint](#)

a korlátozások „a polgárok biztonságát szolgálják”, és addig maradnak érvényben, ameddig a lakosság biztonságának garantálása ezt szükségessé teszi.

A mobilinternet akadozása nem csupán a kommunikációt érinti. Az internetkimaradások akadályozzák a bankkártyás fizetéseket, az online banki szolgáltatásokat, a navigációs rendszerek, a taxi- és futárszolgálatok működését, valamint fennakadásokat okoznak a vállalkozások mindennapi működésében is. Emiatt az internetkorlátozások egyre inkább gazdasági és társadalmi problémává válnak, nem csupán biztonsági intézkedésként jelennek meg.

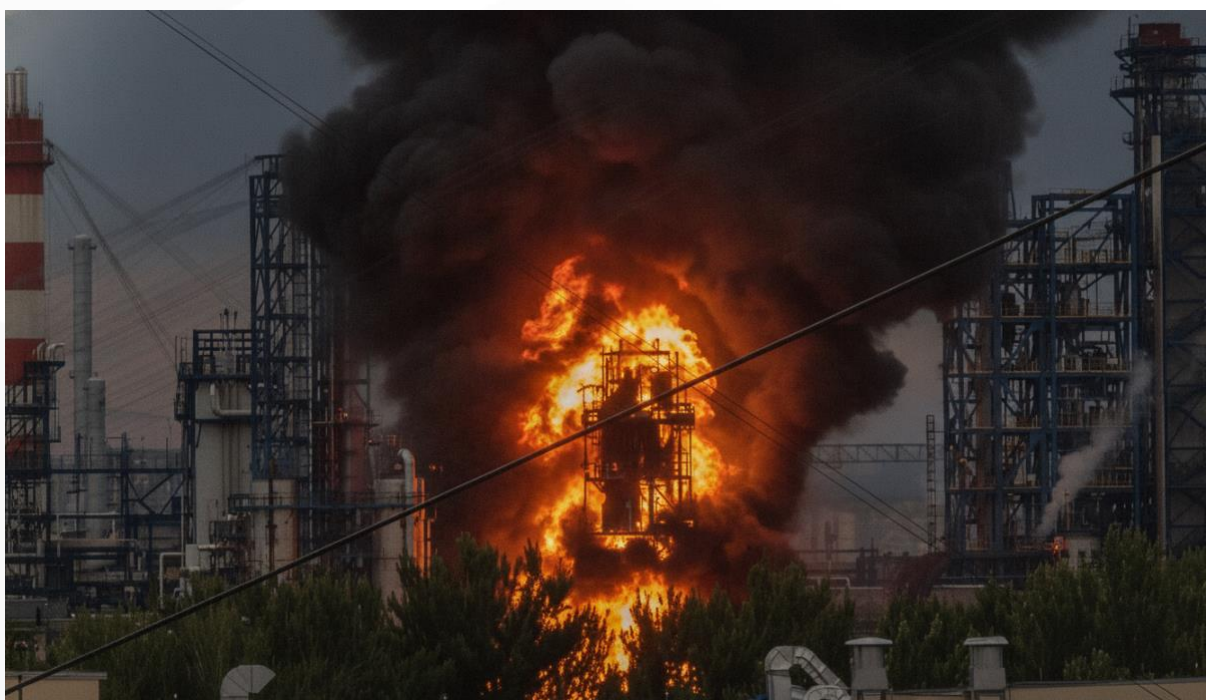

Forrás: Valerij Sarifulin / TASS

Jól mutatja a helyzet súlyát, hogy Vlagyimir Putyin külön [utasította](#) a kormányt és az FSZB-t a legfontosabb digitális szolgáltatások – köztük az egészségügyi rendszerek, a *Goszuszlugi* állami szolgáltatási portál és a fizetési rendszerek – folyamatos működésének biztosítására az internetkorlátozások idején. Ez arra utal, hogy a Kreml már nem átmeneti intézkedésként tekint ezekre, hanem hosszabb távon is számol velük, ezért a hangsúly egyre inkább azok gazdasági és társadalmi következményeinek kezelésére helyeződik.

Június végére az üzemanyaghiány több orosz régióban is érezhetővé vált. A benzin és dízel értékesítését hivatalosan már [24 régióban korlátozták](#), miközben az ellátási nehézségek az ország régióinak többségét érintették. Egyes töltőállomások ideiglenesen korlátozták az értékesítést, a független benzinkutaknál pedig hiány alakult ki a legkeresettebb fajtákból. A legsúlyosabb helyzet a Krímen alakult ki, ahol a szabad üzemanyag-értékesítést a lakosság és a vállalkozások számára teljesen felfüggesztették, ami már a közösségi közlekedésre és az áruszállításra is hatással volt.

A kormány az ellátás stabilizálása érdekében ideiglenesen megtiltotta a [benzin](#) és a [repülőgép-üzemanyag](#) exportját, miközben továbbra is napirenden tartja a dízelexport esetleges korlátozását. Alekszandr Novak miniszterelnök-helyettes [szerint](#) a kabinet naponta foglalkozik a helyzet kezelésével. A régiók vezetői jelentést tettek a rendelkezésre álló készletekről, és javaslatokat dolgoztak ki a belső piac stabilitásának megőrzésére. Novak emellett arra kérte a kormányzókat, hogy az üzemanyagot elsősorban a stratégiai jelentőségű ágazatok igényei szerint osszák el.

Forrás: 112.ua

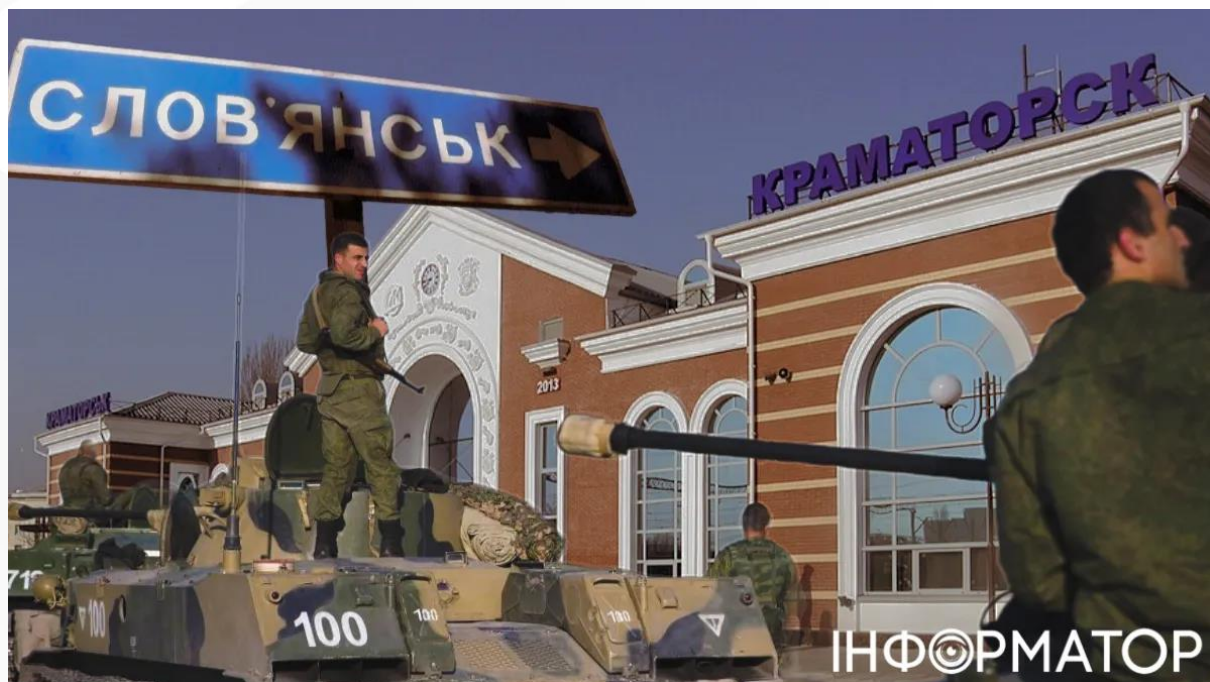
Erre reagálva Vlagyimir Putyin is nyilvánosan [foglalkozott](#) a kérdéssel. Elismerte, hogy az energetikai infrastruktúra elleni támadások következtében „bizonyos hiány” alakult ki a belföldi piacon. Ugyanakkor a problémát nem nevezte kritikusnak, és a finomítók gyorsabb

helyreállítását, az üzemanyag-termelés növelését, a szükséges import biztosítását, valamint az energetikai infrastruktúra hatékonyabb védelmét sürgette. A parlamenti választások közeledtével a folyamatos ellátás biztosítása már nemcsak gazdasági, hanem politikai jelentőséggel is bír.

A gazdasági nehézségek mellett egyre gyakrabban merül fel az a kérdés is, hogy Oroszország miért nem hajt végre célzott műveletet Volodimir Zelenszkij ellen. A [téma](#) különösen azután került ismét az orosz információs tér középpontjába, hogy az Egyesült Államok rövid idő alatt elfogta Nicolás Madurót, illetve néhány napon belül kiiktatta Ali Hameneit.

A hivatalos orosz álláspont ettől jelentősen eltér. Andrej Kartapolov, az Állami Duma Védelmi Bizottságának elnöke [szerint](#) Volodimir Zelenszkij „nem katonai célpont”, mivel Oroszországnak élve van rá szüksége ahhoz, hogy a jövőben bíróság elé állítsák, valamint részt vegyen az ukrajnai rendezési folyamatban.

A hivatalos kommunikáció és a háborúpárti közeg elvárásai között ugyanakkor egyre látványosabb az eltérés. Míg az orosz vezetés továbbra is az ukrán katonai infrastruktúra fokozatos felőrlését tekinti elsődleges célnak, addig a közvélemény egy része olyan szimbolikus sikereket vár, amelyek gyorsabban igazolhatják a háború eredményességét.

Forrás: Informator.ua

A parlamenti választásokig hátralévő időszak egyik legfontosabb kérdése az lesz, hogy az orosz hadvezetés képes lesz-e olyan katonai eredményt felmutatni, amely stratégiai és politikai szempontból is egyértelmű sikerként kommunikálható. Ebben az összefüggésben [Szlavjanszk és Kramatorszk térsége](#) kiemelt jelentőséggel bír.

A [két város szerepe](#) túlmutat a hadműveleti szempontokon. Szlavjanszkot az orosz narratívában a 2014-es donbaszi események egyik kiindulópontjaként, a „Russzkaja Veszna” („Orosz Tavasz”) bölcsőjeként említik. Ráadásul Szlavjanszk és Kramatorszk együtt a Donyecki területen megmaradt legfontosabb ukrán védelmi övezetet alkotják.

Amennyiben az orosz hadseregnek a parlamenti választásokig sikerülne olyan katonai eredményt elérnie, amely stratégiai és szimbolikus szempontból is jelentősnek tekinthető, az érezhetően javíthatná a Kreml mozgásterét a belpolitikai kommunikációban. Ha azonban a fronton nem következik be ilyen fordulat, várhatóan tovább nő annak jelentősége, hogy a vezetés miként kezeli a háború közvetlen belső következményeit – az ellátási problémákat, a biztonsági kihívásokat és a társadalmi hangulat alakulását.

II. EURÓPA ZSUGORODÓ MOZGÁSTERE

A háború negyedik évének végére az Egyesült Államok érdemben visszavonta az új finanszírozást, a háború ötödik évében pedig Ukrajna támogatásának felelőssége gyakorlatilag Európa vállára került. Az Egyesült Államok sikeresen növelte a politikai és pénzügyi távolságot önmaga és a keleti szláv konfliktus között. Washington hozzáállása 2025-től gyökeresen megváltozott. A külpolitikai doktrínaváltás eredményeként a Trump-adminisztráció felhagyott az ingyenes fegyverszállítással Ukrajnának. Emellett elkezdte támogatni azt a konstrukciót, amelynek keretén belül a NATO-szövetségesek vásárolnak amerikai fegyvereket, amelyeket továbbadhatnak Kijevnek. Ez bevételt és diplomáciai mozgásteret biztosít Washingtonnak egy esetleges rendezés esetén, azonban a számlát Európa fizeti. A [támogatások mértéke](#) is ezt a teherátvállalást igazolja. 2022 januárja és 2026 februárja között Európa 205,3 milliárd eurónyi támogatást biztosított Ukrajna számára, az Egyesült Államok 115,4 milliárdot. A különbség majdnem kétszeres, és az amerikai összeg jó része még a Biden-korszakból származik.

Forrás: Statista/Kiel Institute

Ez az átrendeződés az Európai Unió döntéshozatalában is éreztette a hatását, és konstans konfliktusforrás lett Ukrajna pénzügyi és katonai támogatása. Ezt a konfliktust [kevesen vállalták fel](#) publikusan az európai vezetők közül, Orbán Viktor magyar miniszterelnök volt az egyetlen kormányfő, aki nyíltan vállalta a [vétót](#) és annak következményeit. Ma már világos, hogy közel sem Orbán volt az egyetlen szkeptikus, ám ameddig ő határozottan felvállalta a konfrontációt, a többi vezető a háttérben tudott maradni. A Fidesz-KDNP április 12-ei választási veresége véget vetett ennek az időszaknak. Kiderült, hogy Európában nincs teljes egység Ukrajna kérdésében. A magyar vétó, úgy tűnik, kényelmes volt az Unió számára is: egyetlen fókuszba összpontosította a felelősséget azért a megosztottságért, amely valójában mélyebben gyökerezett. Ursula von der Leyen bizottsági elnök reakciója árulkodó volt e tekintetben: a magyar választások után szinte azonnal a [minősített többségi szavazás bevezetését kezdte sürgetni](#) a külpolitikai döntéshozatalban.

Forrás: Európai Bizottság

Ukrajna támogatásával kapcsolatos EU-n belüli viták ellenére azonban a háború legszűkösebb erőforrása továbbra sem a pénz, hanem az ember. Nem létezik hitelesnek mondható becslés egyik háborús fél veszteségeiről sem, ám annyi bizonyos, hogy több százezer katona sérült meg súlyosan vagy esett el. Az is világosan látszik, hogy Ukrajna komoly gondokkal küzd a mozgósítás

terén. Eközben a frontotáció bevett katonai gyakorlatból politikai prioritássá emelkedett: a régóta harcoló katonákat le kell váltani, a leváltáshoz pedig új sorozható emberre van szükség.

Erre a kényszerre reagált az Európai Bizottság 2026. június 26-i [javaslata](#). A testület indítványozta az ukrán menekültek átmeneti védelmének 2028. március 4-ig történő meghosszabbítását; az újonnan érkező, 23–60 év közötti, katonai kötelezettség alá eső férfiak azonban nem részesülnének automatikusan ebben a védelemben. Magnus Brunner belügyi biztos nyíltan kimondta, hogy a hadköteles férfiak védelmének korlátozását az ukránok kérték.

Ezt a megközelítést nem is csak a Bizottság alkalmazza. Dánia egy nappal korábban még [szigorúbb szabályt](#) jelentett be: a 23–60 év közötti ukrán férfiak csak akkor kapnak tartózkodási engedélyt, ha igazolják a katonai szolgálat alóli mentességüket.

Először idén áprilisban, Friedrich Merz és Volodimir Zelenszkij berlini csúcstalálkozóján [körvonalazódott](#) a sorköteles ukránok hazaküldésének gondolata. A bizottsági javaslat és a kormányközi lépések komoly emberi jogi és etikai feszültséget hordoznak, mert a formális menedékjog megmarad, a gyors és stabil védelmi háló azonban eltűnik, és megalapozza az ukrán férfiak esetleges visszaküldésének a lehetőségét.

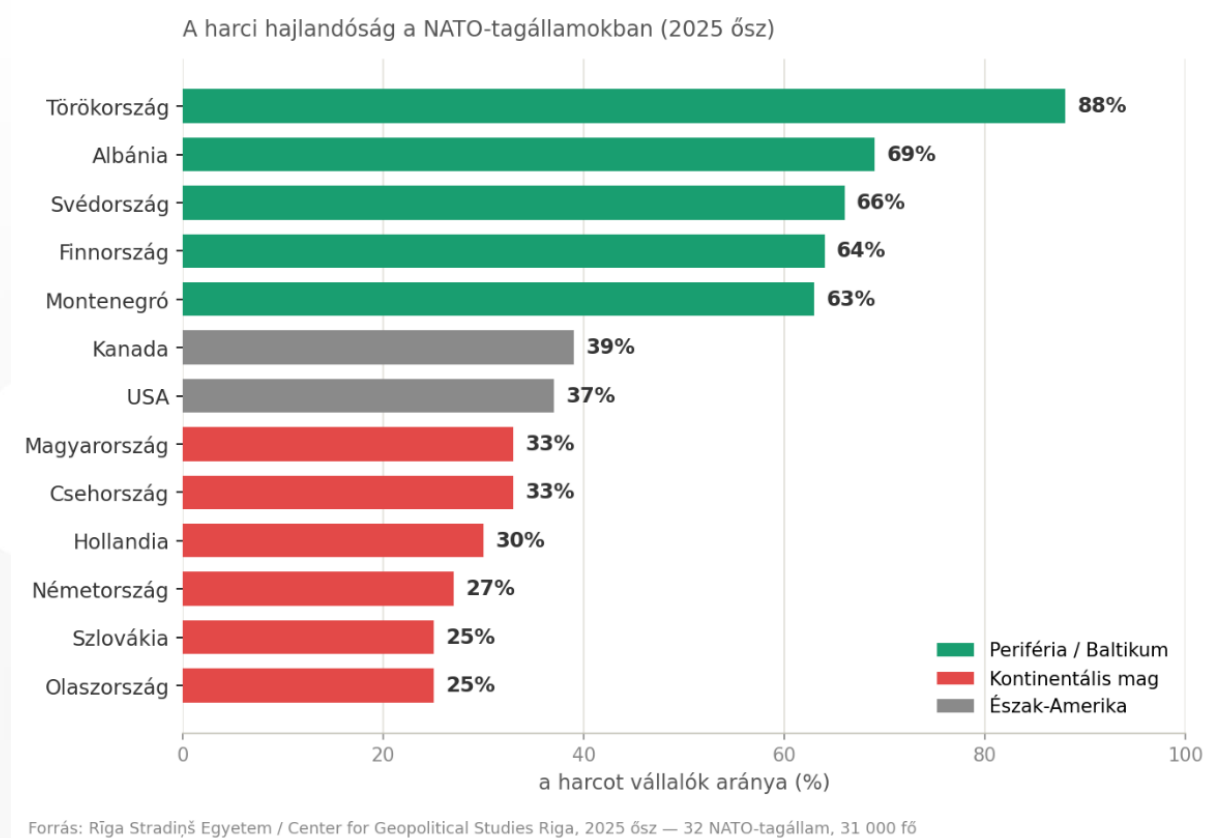

Forrás: Kay Nietfeld / dpa

Mindez egy igen kényes kérdéshez vezet: ha Ukrajna emberanyaga fogytán van, és Európa a hadköteles ukrán férfiakat visszairányítja a frontra, akkor kézenfekvő a folytatás: ki fogjon fegyvert, ha ezek a tartalékok is megcsappannak?

Az európaiak úgy tűnik igen kevés hajlandóságot mutatnak erre. A World Values Survey a nyolcvanas évek óta méri azt, hogy a különböző államok lakossága mennyire hajlandó fegyvert fogni a hazája védelmében – a nyugati országok számára meglehetősen nyugtalanító [eredménnyel](#). A rigai Center for Geopolitical Studies és a Rīga Stradiņš Egyetem közös megbízásából 2025 őszén [készített](#) felmérés is aggasztó eredményt hozott.

„Ha háború törne ki, harcolnál-e a hazádért?”

Forrás: FPRI

A kutatást mind a 32 NATO-tagállamban, egyetlen közös mérésben, több mint 31 000 fő részvételével végezték. A felmérésből egy éles földrajzi mintázat rajzolódik ki. A harci hajlandóság a kontinens peremén és a Baltikum felé a legmagasabb ott, ahol az orosz fenyegetés közvetlen tapasztalatként jelenik meg vagy ahol a honvédelmi kultúra jelentősen eltér az európai hagyományoktól. Ahogy azonban haladunk a nyugat-európai mag felé, a

hajlandóság meredeken zuhan: éppen azok az országok mutatják a legalacsonyabb értékeket, amelyek gazdasági és politikai súlyuknál fogva az európai Ukrajna-stratégia gerincét adnák. A kép önmagáért beszél: „a mi háborúnk”-keretezés és a nyugat-európai közvélemény valós áldozatvállalási készsége között mély szakadék húzódik.

Ezzel párhuzamosan a fősodratú európai politikum legitimációs válsággal küzd, amelyet a választási eredmények és közvélemény-kutatások is tükröznek. Nagy-Britanniában a 2026. május 7-i [önkormányzati választások](#) katasztrofálisnak bizonyultak a Munkáspárt számára: a párt 1498 tanácsosi mandátumot és mintegy 40 helyi tanácsot veszített. Országos támogatottsága a 2024-es 34 százalékról 18 százalék alá zuhant. A vereség végül Keir Starmer lemondásához vezetett, miközben a Reform UK 27–30 százalékkal stabilan [vezet](#).

Forrás: Reuters

Franciaországban a macroni „radikális közép” sorozatos kormányválságokba fulladt: Michel Barnier és François Bayrou után jelenleg Sébastien Lecornu a harmadik miniszterelnök rövid időn belül, a 2027-es elnökválasztás első fordulóját pedig a Nemzeti Tömörülés jelöltje, Jordan Bardella mintegy 35 százalékos [támogatottsággal](#) favoritként várja. Németországban a CDU/CSU–SPD-nagykoalíció és Friedrich Merz kancellár támogatottsága történelmi mélységbe süllyedt: a Forsa [felmérése](#) szerint a válaszadóknak mindössze 13 százaléka elégedett a

kancellárral, aki így az Alternatíva Németországért 26–28 százalékos [vezetésének](#) árnyékában kénytelen erőltetnül kormányozni.

Európa meggyengülése nem marad észrevétlen a világ többi része előtt. Az energiaválság és az aszály nyomán bevezetett korlátozó intézkedések – a bürokratikus, sokszor önostorozónak ható szabályozási hullám – már az amerikai és kínai [közösségi médiában](#) is gúny tárgyává vált. A kontinens egyre kevésbé számít komolyan veendő szereplőnek. Ez a presztízaveszteség a kereskedelmi tárgyalóasztalnál is megmutatkozik.

Forrás: Luis Robayo / AFP

A [Mercosur-megállapodás](#) sorsa árulkodó példa. Az Európai Unió évtizedes tárgyalás után, 2026 januárjában írta alá a dél-amerikai kereskedelmi blokkal kötött egyezményt, ám azonnal politikai ellenszélbe került. A dél-amerikai fél előnye szembeötlő: a Mercosur 35 százalékos vámot vet ki az uniós autókra, míg az EU csak mintegy 15 százalékos vámmal a dél-amerikai agrárimportra, ráadásul a vámmentes kvóták a marhahúsra, csirkére, rizsre, cukorra és mézre közvetlenül az európai gazdákat sújtják. Franciaország, ahol a legerősebb a tiltakozás, a szennyezett élelmiszerek beléptetésének tilalmával és szigorúbb vámellenőrzéssel válaszolt, miközben a francia, olasz és lengyel gazdák tüntetése Brüsszelig és Strasbourgig gyűrűztek.

A fenti szálak összefutnak. Az amerikai távolságtartás Európára hátrította Ukrajna finanszírozásának a terhét. Orbán Viktor leváltása nem oldotta fel, sőt még láthatóbbá tette az

uniós belső ellentéteket. Az ukrán katonakorú népesség fogyása kényszerű menekültpolitikai fordulatot hozott (ami kényes ellentmondásba került az európai értékekkel). A nyugat-európai vezetői centrum egyszerre inog Londonban, Párizsban és Berlinben. Az egyenlőtlen kereskedelmi megállapodások pedig a gyengülő alkupozíciót jelzik. Mindezek egyetlen naptári horizonton érnek össze: 2027 az az év, amikor a jelenlegi európai politikai elit hatalomvesztése felgyorsulhat. A francia elnökválasztás csupán a legélesebb pontja egy szélesebb folyamatnak, amely a német tartományi választásoktól a brit belpolitikai földrengésig húzódik. Ez nem végpont, hanem nyitány: az elítváltás első hulláma lehet.

Ebből az a következtetés adódik, hogy Európa jelenlegi politikai vezetésének 2027-ig lehet ideje kézzelfogható eredményt elérni Ukrajnában – akár eskaláció, akár megegyezés árán –, mert ezen a ponton túl a közvélemény-kutatások, a közelmúlt választási adatai és a gazdasági trendek egyaránt azt jelzik, hogy nem ők lesznek azok, akik ezeket a döntéseket meghozzák.

III. UKRAJNA A HÁBORÚ ÖTÖDIK ÉVÉBEN

Az orosz–ukrán háború ötödik évében a front látszólagos mozdulatlansága megtévesztő. A felszín alatt olyan strukturális folyamatok zajlanak – demográfiai kimerülés, a nyugati támogatási architektúra átrendeződése, a hadviselés technológiai átalakulása –, amelyek együttesen a konfliktus töréspontja felé mutatnak. Az ukrán oldal stratégiai mozgásterét öt egymással összefüggő dimenzió mentén lehet számba venni.

A KORRUPCIÓ MINT RENDSZERSZINTŰ TEHER

Az ukrán állam háborús teljesítményét nem lehet a korrupció kérdésétől elválasztva értékelni. A jelenség nem egyedi, eseti visszaélések sorozata, hanem az állami működés szövetébe ágyazott rendszerkockázat: a védelmi beszerzésektől az energiaszektorig érő botrányok az elmúlt egy évben ismételten a legfelső politikai kör [közvetlen környezetét érintették](#). A Kijevet támogató európai partnerek számára ez kettős dilemmát jelent.

Forrás: Euronews

Egyfelől a támogatás feltételül szabott korrupcióellenes intézményrendszer (NABU, SZAP) és a végrehajtó hatalom közötti konfliktus a háború alatt is látványosan kiéleződött. Másfelől a donorok politikailag egyre nehezebben tudják saját közvéleményük előtt igazolni a milliárdos transfereket egy olyan rendszer irányába, amelynek elszámoltathatósága legalábbis kérdéses.

A korrupció így nem pusztán belső legitimációs probléma: közvetlenül erodálja a külső finanszírozás politikai fenntarthatóságát. Vagyis Ukrajna egy igen szűkös erőforrását.

KÓROS EMBERHIÁNY

A külső finanszírozásnál is fontosabb az emberi tényező. Az ukrán haderő a szó szoros értelmében krónikus [személyi hiánnyal](#) küzd: a mozgósítható korosztályok kimerülőben vannak, a dezertálási és önkényes távollét miatti eljárások száma százezres nagyságrendű, a gyalogsági alegységek feltöltöttsége helyenként a kritikus szint alá esett.

Kijev válasza a hiány technológiával való kompenzálása. A drónhadviselés – földön, vízen és levegőben – mára az ukrán hadviselés fontos elemévé vált: a veszteségek egy számottevő részét pilóta nélküli eszközök [okozzák](#), a szárazföldi robotplatformok logisztikai és evakuációs feladatokat vesznek át, a tengeri drónok pedig jelentősen szűkítették az orosz Fekete-tengeri Flotta mozgásterét a nyugati medencében. Ez a modell azonban nem szünteti meg, csak elodázza a demográfiai problémát: a drón sokszorozza az élőerő harci képességeit, de nem helyettesítheti a területet tartó gyalogságot. A front stabilitása így egyre inkább egy technológiai versenyfutás függvénye, amelyben az orosz fél fejlesztései sem lebecsülendők.

AZ AMERIKAI TÁMOGATÁS ÁTALAKULÁSA TRUMP ALATT

Forrás: BBC

Washington szerepe minőségileg változott meg 2025 eleje – különösen a február végi Trump–Zelenskij-konfrontáció – óta. A közvetlen, kongresszusi forrásból finanszírozott amerikai

fegyvertámogatás korszaka lezárult. A Trump-adminisztráció figyelmét más hadszínterek – mindenekelőtt a közel-keleti rendezés és a nyugati félteke – kötik le, Ukrajna pedig a prioritási listán hátrébb sorolódott.

Ami megmaradt, az két kritikus, ám az USA szempontjából olcsó elem: a hírszerzési együttműködés, mely azonban Trump-adminisztráció alatt politikailag feltételesebbé és kiszámíthatatlanabbá vált, illetve a Starlink-alapú kommunikációs infrastruktúra, amelynek [finanszírozása](#) részben egy kereskedelmi konstrukcióba terelődött át. A képlet Kijev szempontjából világos: az Egyesült Államok nem engedi teljesen összeomlani Ukrajnát, de nem is tesz komoly erőfeszítést azért, hogy finanszírozza azt. Ezt a terhet így Európa vette a nyakába – amelynek ipari képessége és politikai kohéziója erre hosszú távon nem biztosított.

LEHET-E „BELSŐ ROBBANÁS”?

A mozgósítás gyakorlata – és különösen a hadkiegészítő központok (TCK) erőszakosságáról szóló [dokumentált](#) esetek – mély társadalmi ellenérzést váltottak és váltanak ki. Az elemzések egy része ebből az ukrán belpolitikai rendszer destabilizálódását vezeti le. Ez a várakozás megítélésünk szerint téves.

Forrás: Anadolu/AFP

Két ok szól ellene: az első a külső ellenség integráló ereje. Az orosz rakéta- és dróncsapások folyamatos terhelése alatt a társadalmi elégedetlenség nem a kormányzat megdöntése, hanem

a túlélés logikája mentén szerveződik – a rendszerkritika és a hazaárulás közötti határvonal háborús körülmények között rendkívül keskeny.

A második a politikai vezetés alkalmazkodóképessége: Zelenszkij a nyugati fővárosokból hazahozott milliárdokkal, a szociális transferek és a hadiipari bérek fenntartásával időről időre újratermeli a rendszer minimális legitimitációját. A belső ellenállás így feszültségként megmarad, de nem válik akut politikai válsággá. Legalábbis addig nem, amíg a front látványosan nem omlik össze annak valamely szakaszán.

MI VÁRHATÓ?

A fenti tényezők eredője egyfajta kettősség: a frontokon a lassú, költséges orosz területnyerés folytatódása várható – a donbaszi erődközpontok körüli felőrlő harcok logikája nem változik, csak a tempója ingadozik. Ezzel párhuzamosan azonban Ukrajna egyre mélyebben és egyre rendszeresebben támadja az orosz hátországot: az olajfinomítók, hadiipari üzemek és logisztikai csomópontok elleni közép- és nagy hatótávolságú csapások már nem szimbolikusak, hanem az orosz háborús gazdaság fő bevételi forrását célzó hadművelet elemei. A háború így két síkon zajlik: a front napokban és elvesztett falvakban, a drónhadjárat hónapokban és gazdasági mutatókban mérhető. A töréspont kérdése lényegében az, melyik óra ketyeg gyorsabban.

Forrás: Reuters

TÁMADÁS A KRÍM ELLEN: FIGYELEMELTERELÉS VAGY VALÓS HADMŰVELET?

Az elmúlt hónapok fejleményei miatt – a Krím-félsziget elleni intenzív dróncsapások, a Kercsi hídon átmenő vasúti forgalom zavarása, az üzemanyag-ellátás akadozása és a helyi orosz adminisztráció által elrendelt rendkívüli állapot – újra napirendre kerülhet egy Krím elleni ukrán művelet lehetősége. A helyzet józan értékelése kettős: egy klasszikus, a félsziget visszafoglalását célzó hadművelet a jelenlegi erőviszonyok, s főleg az ukrán élőerőhiány mellett irreális, ezt pusztán a média zaj sulykolja. Reális lehet viszont – és már zajlik – a Krím szisztematikus demilitarizálása: a logisztikai izoláció, a légvédelem felőrlése, a flotta- és repülőtérei infrastruktúra használhatatlanná tétele. Ennek célja nem a terület fizikai birtokbavétele, hanem a félsziget stratégiai értékének lenullázása – részben katonai, részben tárgyalási szempontból. A Krím elleni művelet felvetése tehát egyszerre PR-fogás és valós lehetőség: irreális elemei a nyugati közvélemény és a hazai morál fenntartásának szólnak, tartalma viszont egy hosszú távú, Kijev későbbi tárgyalási pozícióját építő kampány.

Forrás: ABC News

KÖVETKEZTETÉS

Ukrajnában rövid távon nem várható teljes összeomlás, de egy ukrán győzelem sem reális opció. A háború töréspontja három görbe metszéspontjában keresendő: az ukrán demográfiai tartalék, az orosz gazdasági túróképesség és az európai finanszírozási hajlandóság együtt fogják

meghatározni azt, hogy hogyan alakulhat a helyzet keleten. Hazánk szempontjából két következtetés vonható le. Egyrészt a konfliktus elhúzódásával kell számolni, amelynek terheit egyre inkább Európa viseli – elsősorban közvetlen költségvetési, energetikai és biztonságpolitikai formában. Másrészt a mélységi dróncsapások növelik a lehetséges eskaláció kockázatát. A magyar érdek változatlan: a mielőbbi tűzszünet és tárgyalásos rendezés szorgalmazása abból a józan felismerésből, hogy egy hosszú, felőrlő háború egyik fél számára sem tartogat előnyöket, Közép-Európára pedig közvetlen veszélyt jelent.

IV. ÖSSZEGZÉS

Az ukrajnai háború a kimerülés szakaszába lépett, de ez mindhárom fő szereplőnél másként jelentkezik. Oroszország katonai nyomás alatt tartja Ukrajnát, ám a kijevi válaszként érkező drón- és rakétatámadások, valamint az ellátási zavarok és a választások előtti stabilitási kényszer egyre nagyobb belpolitikai terhet jelentenek. Ukrajna kitart, de emberhiánya, korrupciós terhei és a nyugati támogatási rendszer átalakulása szűkíti a mozgásterét. Európa egyre nagyobb pénzügyi és politikai részt vállal a háború fenntartásában, miközben saját társadalmi-gazdasági feszültségei is erősödnek.

A töréspont várhatóan e három folyamat metszéspontján rajzolódik ki: meddig pótolható az ukrán élőerő, meddig bírja Oroszország a háború gazdasági és társadalmi következményeit, és meddig marad fenn Európában a finanszírozási és politikai akarat. Rövid távon egyik oldalon sem látszik döntő fordulat. A konfliktus elhúzódása azonban fokozza az eskaláció kockázatát, növeli Európa terheit, és Közép-Európát is sebezhetőbbé teszi. Magyarország számára a fő következtetés világos: minél tovább marad a háború a felőrlés és az eskaláció pályáján, annál nagyobb árat fizet érte Közép-Európa is — katonai, gazdasági és politikai értelemben egyaránt.